

แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

หน่วยงาน.....สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก.....

7. พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

7.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดตากตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาของระบบแนะแนว การชี้แนะแนวทาง(Coaching) และการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต ให้กับผู้เรียน ดังนั้นจึงได้สร้างโอกาสให้กับผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน โดยการให้บริการแนะแนวอย่างสมบูรณ์ นอกจากการแนะแนวการศึกษาต่อ การให้บริการการดูแลสุขภาพเหลือนักเหลือนักเรียน โดยทั่วไปและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้บริการแนะแนวอาชีพและการปรับตัวควบคู่กัน เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักรู้ในตนเอง และได้รับข้อมูลอย่างหลากหลาย รวมทั้ง เพื่อพัฒนาครูแนะแนวให้มีเทคนิควิธีการชี้แนะ ถ่ายทอดแนวทางอาชีพให้แก่นักเรียน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับใช้กับการปรับตัวบุคคล สถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ อันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำรงตนในสังคม และมีความพร้อมในการระกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จในอนาคต โดยการจัดทำหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และเป็นประโยชน์กับการแนะแนวนักเรียนในปัจจุบัน สำหรับการนำไปพัฒนาครูแนะแนวแก่นำให้มีความรู้ ความเข้าใจการแนะแนวรอบด้านที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และขยายผลการพัฒนาครูทุกคนให้สามารถแนะแนวนักเรียนได้ เน้นเข้าถึงใจนักเรียน สร้างเรียนดี มีความสุข

7.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

1) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

หน่วยงานทางการศึกษา ได้ประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และผู้เรียน

- จัดทำโครงการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงจุดหมายที่กำหนดไว้ ตามโปรแกรมการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย การวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตร เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตารางแบบเรียน คู่มือครู สื่อการสอน การปรับปรุงแก้ไขและการอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการสอน

- สถานศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะของผู้เรียน และปรับปรุงหลักสูตรทุกปีเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโลกและศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมการเรียนรู้คู่กับหลักสูตรในสายอาชีพ และรายวิชาเพิ่มเติม เช่นหลักสูตรด้านทฤษฎี เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องกับนักเรียน และหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

- จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยใช้การเรียนแบบปัญหาเป็นฐาน เพื่อให้ตอบโจทย์การใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ในเหตุการณ์เฉพาะหน้าและสามารถวิเคราะห์ แยกแยะประเด็นปัญหาที่สำคัญได้ และนำไปสู่การมีวิจรรย์ญาณ การตัดสินใจที่ถูกต้อง

2) การส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการแนะแนวผู้เรียน

ส่งเสริมให้ครูจัดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ STEM EDUCATION ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill โดยดำเนินการจัดประชุมสื่อสารให้กับครูผู้สอน วิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคณิตศาสตร์และครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการรู้ STEAM EDUCATION ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) ศิลปะ (Arts) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) เข้าด้วยกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหาและสร้างสิ่งใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิต โดยมีปัจจัยสำคัญในการเรียนออกเป็น 3 ส่วน

- การนำเสนอสถานการณ์ (Presentation Situation) เป็นการนำเสนอบริบทที่เชื่อมโยงกันชีวิตหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหา และให้มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดในขั้นต่อไป

- การออกแบบอย่างสร้างสรรค์ (Creative Design) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างอิสระ โดยเน้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารผ่านกิจกรรม โดยก่อนที่ผู้เรียนจะแก้แบบได้นั้น ต้องทำความเข้าใจและเห็นคุณค่าในสถานการณ์ดังกล่าว และค้นหาการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

- การสร้างความจับใจ (Emotional Touch) เป็นการขานขอบเขตของสิ่งที่ค้นพบ และเน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา สร้างแรงจูงใจเมื่อแก้ปัญหาได้สำเร็จ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนต่อไป การลงมือทำจริง (Active Learning) ผ่านโครงงาน ทำให้นักเรียนได้ต่อยอดพัฒนาตั้งคำถาม แก้ไขปัญหา และทำงานเป็นทีม นักเรียนสนุกกับบทเรียนแบบไม่ต้องท่องจำ พร้อมทั้งพัฒนาความสามารถด้าน Soft Skill อย่างเหมาะสมกับบริบทในการจัดการเรียนรู้ เช่น ระบุอายุของผู้เรียน เนื้อหาสาระ ตลอดจนบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาไปตามวัยของผู้เรียน มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการเปิดบ้านนวัตกรรม และมีการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนืองสม่ำเสมอ

3) การจัดให้มีระบบการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตระหนักถึงความสำคัญในการแนะแนว จึงขับเคลื่อนงานแนะแนวผ่านกลไกใน ระดับพื้นที่ ไปสู่สถานศึกษาในสังกัด ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบแนะแนวที่เข้มแข็งโดยการมอบนโยบาย แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และดำเนินการแนะแนวที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

- การแนะแนวการศึกษา แนวทางการศึกษาต่อ เลือกโปรแกรมการเรียน การลงทะเบียนหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา การค้นคว้า เขียนรายงาน/โครงงาน การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การสร้างสมาธิในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม

- การแนะแนวอาชีพ การวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพ ช่วยให้ค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสภาพร่างกายตน

- การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ช่วยให้เกิดความเข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมและพัฒนาในด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคม เพื่อเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดี เมื่อเกิดปัญหาที่สามารถแก้ไขและตัดสินใจได้ถูกต้อง มีไหวพริบในการแก้ปัญหา

เฉพาะหน้า อีกทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการแนะแนว และให้คำปรึกษากับครูและนักเรียนพร้อม ทั้งพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งระบบงานแนะแนว

4) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้เรียน ให้ผู้เรียน เรียนดี มีความสุข จึงได้สนับสนุนให้มีมาตรการและแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและสร้างความตระหนักรู้ ให้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจปัญหาสุขภาพจิต การใช้ เครื่องมือประเมินผู้เรียนผู้เรียนผู้เรียนผู้เรียน แนวทางปรับพฤติกรรมนักเรียนและแนวทางประสาน ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบสุขภาพจิตโรงเรียนวิถีใหม่ School Health Hero โดยประสานความ ร่วมมือกับครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์สุขภาพจิตที่ 2 โรงพยาบาลประจำอำเภอ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือทางด้านสังคม ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพัก เด็กและครอบครัว หรือองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ได้แก่ การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุร่วมกับเครือข่ายในพื้นที่ นักจิตวิทยา ประจำเขตพื้นที่ ลงพื้นที่ ให้ความช่วยเหลือ แนะนำครูและนักเรียนเพื่อลดปัญหาสุขภาพจิต รวมทั้งกลุ่ม ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษประเภท ประสบปัญหาหรือภาวะวิกฤติ เป็นต้น

7.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. ครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบ แนะแนวโดยตรง	ควรสนับสนุนให้มีการอบรม/ พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาวิชา แนะแนว	ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับความรู้จากการอบรมหรือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. โรงเรียนส่วนมากเป็นโรงเรียน ขนาดเล็ก	มีเครื่องมือระบบสารสนเทศ ทางการแนะแนว และด้านระบบ การแนะแนวในโรงเรียนทุกระดับ	โรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างหลากหลายครอบคลุม ความต้องการของนักเรียน
3. ครูไม่เข้าใจบทบาทของครูแนะ แนว	ควรสนับสนุนให้มีการอบรม/ พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาวิชา แนะแนว	ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับความรู้จากการอบรมหรือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ

7.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

-ไม่มี-

7.5 ข้อเสนอแนะ

- อบรมให้ความรู้ครูผู้ที่จะทำหน้าที่ครูแนะแนวในโรงเรียน ด้านการแนะแนว เพื่อทำหน้าที่หลักในโรงเรียน
- ครูทุกคนสามารถส่งเสริมการทำงานแนะแนวได้ แต่ไม่ใช่ครูทุกคนคือครูแนะแนว

7.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-ไม่มี-